

FOTO-
GRAFOWIE

Kultura
na gruzach
Artystyczny
Szczecin
1945-1948

Szczecin, 17.05.1945 r., fot. Henryk Derczyński

1. Podpis na odwrocie zdjęcia "Repatriacja ludności drogą morską przez Szczecin", fot. autor nieznany, około 1946 r.
2. Szczecin, ul. Vasco da Gama (dziś Jana z Kolna), fot. Bogdan Celichowski, 1947 r.
3. Szczecin, Stare Miasto, fot. Bogdan Celichowski, 1947 r.
4. Szczecin, przy Rynku Siennym, Ratusz Staromiejski (odbudowany w latach 1972-1975), ul. Kościelnia Młoczoja II, fot. Stanisław Dowłasz, około 1948 r.
5. Szczecin, okolica Zamku Książąt Pomorskich, fot. Krystyna Łyczywek, około 1948 r. Krystyna Łyczywek, do dzisiaj mieszka w Szczecinie. Jest laureatką wielu nagród. W latach 1948-2009 brała udział w około 150 wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą oraz w 160 wystawach indywidualnych, m.in. w Finlandii, Francji, Grecji, Holandii, Japonii, Niemczech, Rumunii, Stanach Zjednoczonych i we Włoszech.
6. Szczecin, Budynek Cieliby, fot. autor nieznany, około 1949 r.

Fotografowie robiący zdjęcia w latach 40-tych XX

wieku, dokumentaliści i artyści fotograficy
poszukujący inspiracji, chętni przyjeżdżali do Szczecina.

Niektórzy w nim zamieszkali, inni byli tylko przez chwilę. Wielu miało dobry warsztat, dobry sprzęt, dostęp do klisz i pozostawili ciekawe zdjęcia, również barwne. Dzięki digitalizacji i powiększeniu można dokładnie przyjrzeć się jak wyglądało życie w powojennym Szczecinie. Jan Bułhak wspominał „Byłem pierwszym, który przywoził społeczeństwu obraz Ziemi Odzyskanych”, ale fotografie w powojennym Szczecinie robili też m.in. Włodzimierz Puchalski, Bohdan Celichowski, Alojzy Maciejewski, Stanisław Dowłasz oraz Krystyna Łyczywek, która osiedliła się w Szczecinie w październiku 1945 r. (od trzech miesięcy mieszkała tu już jej żona Włodzimierz Łyczywek, pierwszy polski adwokat w powojennym Szczecinie ściągnięty z Poznania przez prezydenta Piotra Zarembę). Pani Łyczywek, fotografik i tłumaczka literatury francuskiej, lubiła chodzić po ulicach Szczecina i szukać tematów na zdjęcia. Miała dziecięcego Kodaka (Baby Kodak z lat 30.), a w Szczecinie kupiła Praktikę. Na jej zdjęciach z tamtego okresu widać morze ruin na starówce i uszkodzone kamienice, które wkrótce rozebrano, aby pozyskać cegły na odbudowę Warszawy. Jej zdjęcia znalazły się na pierwszej wystawie fotograficznej w powojennym Szczecinie zorganizowanej w grudniu 1948 r. w siedzibie YMCA przy ul. Ogińskiego. Co jakiś czas odnajdują się archiwalne zdjęcia, wiele jeszcze leży w szufladach, na strychach, lub w piwnicach i czeka na odnalezienie. Co jakiś czas pojawiają się ludzie, którzy przekazują odnalezione kolekcje do Archiwum lub Książnicy, więc cieszy nas to, bo fotografie przedstawiają coś więcej niż tylko słowo. Ulotną chwilę, klimat tamtych czasów.

Placówka fotografii artystycznej

Przy szczecińskim Ośrodku Pol-
skiej YMCA powstało Koło Fotogra-
ficzne. Koło jest wzorowane na za-
sadach regulaminu Polskiego Tow.
Fotograficznego. Już na samym po-
czątku swego zaledwie kilkutygod-
niowego istnienia zdradza ono dość
dużą żywotność, co wyraziło się w
uruchomieniu wzorowej pracowni
fotograficznej, wyposażonej w nie-
zbędny sprzęt laboratoryjny.

Specjalny wysiłek Koło kładzie
obecnie na zorganizowanie pierwszej
na terenie naszego województwa
wystawy fotografii artystycznej i
amatorskiej. Termin wystawy został
określony na dzień od 8-30 grudnia rb.
w lokalu YMCA przy ul. Ogińskiego
15.

Organizatorzy wystawy wyrażają
nadzieję, że wszyscy adepci sztuki
fotograficznej wezmą czynny udział
w pierwszym pokazie dorobku foto-
artystycznego i amatorskiego Ziemi
Szczecińskiej. (c)

Kurier Szczeciński, 14.11.1948 r.

